

HJEMMEEKSAMEN

Autorisasjonsprøve i oversettelse

Prøve 1: oversettelse fra norsk til fremmedspråk

Høst 2024

Start: 17. oktober kl. 09.00

Slutt: 21. oktober kl. 12.00

HJELPEMIDLER:

Alle hjelpemidler er tillatt, inkludert bruk av internett.

Samarbeid og/eller kommunikasjon er **IKKE** tillatt. Forsøk på dette vil bli behandlet som forsøk på juks (jf. Forskrift om fulltidsstudiene ved NHH, §5).

Det er viktig at du leser følgende lenker:

1. [Veiledning for skrijving av refleksjonstekst](#)
2. [Forskrift for autorisasjonsprøve for å bli statsautorisert translatør](#)
3. [Hjemmesiden for autorisasjonsprøven i oversettelse](#)

Informasjonen vedrørende innlevering av besvarelsen finner du i "Brukerguide til kandidatene", som er vedlagt eksamen i WISEflow.

NB! Viktig å merke seg vedrørende eksamensinnleveringen:

- Alle tre deler av eksamensoppgaven (dvs. oversettelsen, den tilhørende refleksjonsteksten og referanselisten) skal starte på hver sin nye side og lagres i ett samlet PDF-dokument.
- Legg inn topptekst der sidetall, kandidatnummer og eksamenskode fremkommer. (Eksamenskoden og kandidatnummer er oppgitt i WISEflow)

Teknisk support vedrørende WISEflow: Ta kontakt med eksamen@nhh.no

Et oversettelsesvalg henger alltid sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag for oversettelse av nedenstående tekst, hentet fra [Fortidsminneforeningen](#). Bilag til *Fortidsvern* Nr. 1-2022.

Oversettelsesoppdrag: Teksten skal oversettes til flere språk og inngå som et diskusjonsbidrag til neste års *World Congress of Architects*.

FAGLEGE TRADISJONAR STYRAR VERDISETTINGA

Faglege tradisjonar vil verke sterkt inn på kva som vert vurdert som verneverdig byggverk. Arkitektoniske uttrykk, sosiale relasjonar og handverkskunnande er nokre av dei.

Kulturminnelova er både tydeleg og omfattande. Verneverdiane er nasjonale. Presisert grunnlag for verdisetting er: vitenskapelig kildemateriale og varig grunnlag for nålevende og fremtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet.

Så vel ordet *kildemateriale* som ordet *selvforståelse* er sterke ord. Dei er ikkje avgrensande. All menneskeleg utfolding og alle uttrykk for denne, er i prinsippet føremål for vern. Vi uttrykkjer oss ulikt, alt etter kva som er fag og innfallsvinkel. Såleis er det grunn til å gjera ein prinsipiell gjennomgang og i perspektiv av ulik fagleg bakgrunn.

Faglege tradisjonar vil verke sterkt inn på kva som vert vurdert som verneverdig byggverk. Arkitektoniske uttrykk er del av ei slik vurdering. Arkitekten rettar gjerne blikket mot stil, proporsjonar og estetiske uttrykk. Den arkitektoniske innfallsvinkelen har lege langt framme i den tradisjonen vi har for vurderingane av verneverdi i byggverk.

Sosiale relasjonar har til dels også lege langt framme i vurderingane. Høg sosial status har ført til høg prioritering i høve vern. Hus kan vera freda jamvel av di det har vore heimen til ein kjend person. Kyrkjer står for sosiale relasjonar. Dei er vortne tillagde etter måten stor verneverdi, og prestegardar like eins.

Andre sosiale relasjonar og funksjonar har ikkje vore like langt framme når det gjeld utvalet av verneverdige bygg. Husmannsplassar, brukshus ved sjøen og dassar er sterkt underrepresentert i det som er freda, om vi reknar etter bestanden som har funnest av slike hus. Tru om det finst att nokon av dei gamle seks-seterane?

Handverkskunnande er ein annan innfallsvinkel. Laftaren vil gjerne sjå på kva laft som er bruka. Han vil sjå på tømmerstokkane, [...] , verktyspor der og korleis dimensjonen går inn i brøkar og modular som tømrraren har nytta i si formskaping, og han spør: *Syner byggverket spor som kan fortelje om rekkefølgjer i arbeidet (prosedyrar)*.

Hus kan vera kledde med ulike slags mønsterlagde kledningar. Har vi sikra eit representativt utval? Handverkar vil også lyta ha eit skarpt blick på konstruktive prinsipp. [...] Korleis verkar sugekrefter av vind og kva med trykk av vind, snø og last? Handverkaren er interessert i logikken bak tømmerstokkanes former.

Når vi ser på den handverksfaglege tradisjonen, er det tydeleg at vi på dette feltet har ein *kulturgeografi*. Raude kombinerte driftsbygningar i Trøndelag er bygde på ein annan måte enn tilsvarande bygg på Hedmarken. Er det frede eit representativt utval av dei om lag 30 beresystema som vi har her i landet?

Den handverksfaglege innfallsvinkelen er mangfaldig. Berre det å systematisere kva denne går ut på er noko omfattande. Å finne fram til eit representativt utval av byggverk der den handverksfaglege innfallsvinkelen ligg til grunn for verneverdien er såleis eit enno større arbeid.

Treteknologar er interessert i [...], trestammens alder, kor i treet tømmeret er teke ut, mengd kjerneved, [...] og verktyspor [...]. Somme stader i landet kan tømmeret ha vore langtransportert på elv. Kor tømmeret kjem frå og om det er vaska av vatn i elv er også noko. Tømmer frå høgt i dalane er oftast ikkje så varig som det frå låglandet. Ligg treteknologiske vurderingar langt nok framme i høve vurdering av verneverdi?

Tilpassingar til livsgrunnlaget er også ein spennande innfallsvinkel. Hus i landskap fortel om driftsformer og tilpassing til livsgrunnlag. Det gjeld så vel ulike uthus til ulike føremål, som plasseringa av dei i byggverk i landskapet. [...]